Силабус курсу

Оцінка впливу на довкілля
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань 10 «Природничі науки»
Спеціальність 101 “Екологія” Освітньо-професійна програма
«Екологія управління природними ресурсами»
Цикл дисциплін вибору навчального закладу
Рік навчання: I, Семестр:II
Кількість кредитів: 5 (150 годин) Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.б.н., с.н.с., завідувач кафедри екології та екологічного контролю
Риженко Наталія Олександрівна
Контактна інформація: alsko2011@ukr.net; +380952116710 (Viber, Telegram)
Викладач курсу
старший викладач кафедри екології та екологічного контролю
Жуковський Василь Костянтинович
Контактна інформація: zhukovskiy53@meta.ua; +380662506334 (Viber)

Опис дисципліни

Оцінка впливу на довкілля – дисципліна, присвячена комплексному аналізу стану навколишнього природного середовища, технологій, матеріалів, устаткування, техніки, планів, прогнозів тощо з метою визначення будь-яких наслідків планованої діяльності для довкілля, в тому числі наслідків для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров’я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об’єктів, історичних пам’яток та інших матеріальних об’єктів чи для сукупності цих факторів, а також наслідки для об’єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів. Ця навчальна дисципліна є основою для фахового проведення процедури оцінки пливу на довкілля еколога-експерта та еколога-фахівця, на якого покладено функцію контролю за дотриманням законодавства при проведенні процедури оцінки впливу на довкілля. По завершенню вивчення дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» здобувачі можуть комплексно оцінити ступінь негативного впливу планованої діяльності на довкілля та людину; визначити «екологічно дружні альтернативи» як спосіб оптимізації впливу планованої діяльності на довкілля та збереження і раціонального використання ландшафтів (екосистем); запропонувати заходи впливу у разі виявлення порушень вимог законодавства про оцінку впливу на довкілля.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів освітнього рівня «магістр» комплексу знань, умінь та навичок для застосування у професійній діяльності у сфері охорони довкілля та збалансованого природокористування, зокрема, еколого-експертній оцінці впливу на довкілля, а також здатності вживати заходи впливу у разі виявлення порушень вимог законодавства про оцінку впливу на довкілля.

Завдання:

- Вивчення організаційно-правових основ проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні;
- Аналіз та прогноз наслідків потенційного впливу техногенних об’єктів та господарської діяльності на довкілля за використання сучасних інформаційних ресурсів;
- Аналіз врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності;

Розробка програм післяпроектного моніторингу провадження господарської діяльності.

Структура курсу

Години лекція/семі-нарські заняття	Тема	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4
2/0	Директива ЄС 2011/92/ЄС та Закон про Оцінку впливу на довкілля. Основні вимоги Закону про Оцінку впливу на довкілля.	Основні положення Директиви ЄС 2011/92/ЄС та Закон про Оцінку впливу на довкілля. Основні вимоги Закону про Оцінку впливу на довкілля. Основні положення нормативних документів щодо здійснення процедури ОВД: (Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010, Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1026, Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 30.05.2018 № 182, Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 989)	Питання
0/2	Гласність оцінки впливу на довкілля. Зауваження та пропозиції громадськості. Надання умов щодо обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту, підготовка звіту про ОВД.	Громадські слухання. Процедура та вимоги до проведення громадських слухань у процесі громадського обговорення планованої діяльності, яка підлягає ОВД. Оформлення результатів проведення громадських слухань у процесі громадського обговорення планованої діяльності, яка підлягає ОВД. Підготовка звіту про ОВД: основні структурні елементи та особливості підготовки звіту з ОВД	Кейси
0/2	Опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) та опис його ймовірної зміни без здійснення планованої діяльності в межах того, наскільки природні зміни від базового сценарію можуть бути оцінені на основі доступної екологічної інформації та наукових знань	Базовий сценарій (стан здоров'я населення району планованої діяльності, стан флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів (ПЗФ), історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів, об'єкти культурної спадщини, соціально-економічні умови).	Кейси, презентації
2/0	Опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів. Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу.	Опис факторів (здоров'я, стан флори, фауни тощо), які зазнають впливу з боку планованої діяльності. Види альтернатив та особливості їх вибору. Масштаби та терміни впливу планованої діяльності на довкілля.	Кейси, презентації

1	2	3	4
2/0	Вимоги щодо здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства щодо виконання умов висновків з оцінки впливу на довкілля	Основні положення Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Вимоги щодо здійснення державного нагляду за додержанням вимог законодавства щодо виконання умов висновків з ОВД.	Питання
0/2	Правопорушеннями у сфері оцінки впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.	Види санкцій за порушення у сфері оцінки впливу на довкілля та порядок їх накладання. Тимчасова заборона (зупинення) та припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля. Тимчасова заборона (зупинення) або припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Порядок накладання адміністративних стягнень за виявлені порушення при процедурі ОВД. Правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля	Кейси, презентації

Літературні джерела

I. КОДЕКСИ УКРАЇНИ

1. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України № **436-IV** від 16.012003. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] : Кодекс України № **8073-X** від 07.12.1984. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10
3. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України № **2341-III** від 05.04.2001. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14

II. ЗАКОНИ УКРАЇНИ

1. Закон України Про оцінку впливу на довкілля, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19
2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України № **877-V** від 05.04.2007. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/877-16
3. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, ратифіковано Законом N 534-XIV (534-14) від 19.03.99, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_272

III. ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010 Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об’єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1010-2017-%D0%BF#n12
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1026 Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на

довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#n79

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 989 Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2017-%D0%BF#n10

IV. НАКАЗИ МІНІСТЕРСТВ ТА ВІДОМСТВ

1. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 30.05.2018 № 182 Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0676-18#n14

Політика оцінювання

● Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

● Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

	Вид занять	Кількість занять	Максиму балів за 1 заняття	Максимальна сума балів
1	Семінарське заняття (творча презентація, виступ)	1	40	40
5	Контрольна робота	1	30	30
6	Іспит	1	30	30
	Разом			100

Шкала оцінювання студентів:

	Бали	**Зміст**
A	**90-100**	**Відмінно**
B	**85-89**	**Дуже добре**
C	**75-84**	**Добре**
D	**70-74**	**Задовільно**
E	**60-69**	**Достатньо**
FX	**35-59**	**Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю**
F	**1-34**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту**